

# Azadlığımızın tərənnümçüsü

**10 ildir Azərbaycan noyabr ayının 9-nu Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edir. Dövlətçilik tariximizə ehtiramın nümunəsi kimi düşünən bu təqvim həm də xalqımızın milli rəmzlərimizə olan sevgisinin göstəricisidir. Milli Məclisin deputatları mövzu ilə bağlı fikirlərini əməkdaşımızla bölüşdülər.**



Ali Baş Komandan bayrağımızı ən ali məqama yüksəldir

**Novruzəli ASLANOV,**  
*Milli Məclisin deputatı,  
Azərbaycan Qızıl Aypara  
Cəmiyyətinin prezidenti:*

- Bu günün mübarək, məğrur bayrağı! Ənginliyi andıran mavinə, atəş dilimi tək alışıb yanan al rəngini, ümidin simvolu zümrüdü-nü indi işğaldan azad olunan Qarabağda, başı buludlarla yarışan zirvələrində, Xudafərinde, Suqovuşanda dalğalanan görmək necə də fəxarətdir. Ay-ulduzun meydan oxuyur, hər gün qələbə müjdələrinin gəldiyi rayonlarımızda "Qarabağ Azərbaycandır!" hayqırdıqca, düşmən əzəmətin qarşısında əzilir, diz çökür önündə!.. Səmada qartaltək süzəndə, fırtınalı dəniz kimi dalğalananda düşmənin bağrına ox kimi sancılırsan! Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin qətiyyəti, şücaəti sayəsində haqqa doğru inamla addımlayaraq, şah zirvəyə ucalırsan, ədalət ənginliklərində bərqərar olursan...

Qürurverici həqiqətdir ki, hələ dünyanın bir çox ölkələrində dövlət, millət anlayışının formalaşmadığı bir vaxtda Azərbaycanın ta qədimlərdən dövlətləri də olub, onların bayraqları da. Minillərin o tayından adlayıb gələn bayraqlarımız tarix boyu çox sınaqlara tuş gəlib, cəng meydanlarında döyüşüb, nizələrə taxılıb, amma heç zaman düşməne baş əyməyib. Ulu babalarımız həmişə bayrağa sancaq deyiblər, yəni qəhrəmanlarımızın döyüşlərdə öz bayraqlarını sancdıqları yer onlar üçün müqəddəs məkana, ana yurda çevrilib.

Müxtəlif dövrlərdə Azərbaycanın Şirvanşahlar, Qaraqoyunlu, Ağqoyunlu, Səfəvilər kimi güclü dövlətləri tariximizdə silinməz izlər qoyub və bu dövlətlərin hər birinin müstəqillik rəmzi olan bayraqları ucalarda dalğalanıb. Bugünkü üçrəngli bayrağımız isə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarıdır. 102 il əvvəl - 1918-ci il noyabr ayının 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Nazirlər Şurası Azərbaycanın yeni üçrəngli - mavi, qırmızı, yaşıl zolaqlardan ibarət və üzərində ağ rəngli aypara və səkkizguşəli ulduz təsviri olan milli bayrağının təsdiq edilməsi haqqında qərar qəbul edib. Özünəməxsus milli varlıq fəlsəfəsi olan bayrağımızdakı mavi rəng milli mənsubiyyətimizi, qırmızı rəng müasirliyi, yaşıl rəng isə xalqın mənəvi dünyasını ifadə edir.

Dövlətin ən müqəddəs rəmzi və əsas atributlarından olan bayraq onun mövcudliyinin təsdiqidir. Buna görə bayraq bütün dünyada qürur mənbəyi hesab olunur. Təsadüfi deyil ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev 1990-cı ildə Azərbaycana qayıtdıqdan sonra başladığı istiqlal mücadiləsində atdığı ilk addımlardan biri üçrəngli bayrağımızın yenidən ucaldılması olmuşdu. 1920-ci ildə üçrəngli bayrağımız sovet hakimiyyətinin bayrağı ilə əvəz olunsada, Azərbaycan xalqının azadlıq hissələrini məhv edə bilmədilər. Xalqımız 70 il azadlıq sevgisini qəlbində gəzdirdiyi kimi, özünün milli bayrağının olduğunu da heç vaxt unutmadı.

Ürəklərdə yaşayan üçrəngli bayrağımız 70 il sonra - 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sessiyasının iclasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Muxtar Respublikanın dövlət bayrağı kimi qəbul edildi. Bu, o dövr idi ki, hələ sovet hakimiyyəti mövcud idi. Lakin Heydər Əliyevin cəsarəti, hünəri, müstəqil dövlətçilik ideallarını qarşısında heç bir ideoloji baryer dayana bilməzdi.

Bu hadisə Azərbaycanda başlanmış milli istiqlal hərəkatının ən şərəfli səhifəsi oldu, onun daha da genişlənməsinə yol açdı. Ulu Öndərimiz bayrağımızla bağlı tarixi ədalət bərpası olunmasa istiqamətində fəaliyyətini bununla kifayətləndirmədi. Belə ki, Naxçıvan Ali Məclisi Azərbaycan SSR Ali Soveti qarşısında üçrəngli bayrağımızın Azərbaycanın rəsmi dövlət rəmzi kimi tanınması haqqında vəsətət qaldırdı. Bundan 3 ay sonra, 1991-ci ilin fevral ayında Azərbaycan Ali Soveti tərəfindən üçrəngli bayrağımız dövlət bayrağı kimi təsdiq olundu.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdırdan sonra bayrağımız ümumxalq referendumu ilə qəbul edilən

Konstitusiyada da öz əksini tapdı.

Ötən 17 ildə Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin uğurlu idarəçiliyi Azərbaycanın inkişafında yeni mərhələ açdı. Təsadüfi deyil ki, bu gün respublikamız bütün sahələrdə Cənubi Qafqazın lider dövlətdir, enerji təhlükəsizliyi məsələsində dünyada söz sahibidir.

Bu günlərdə Azərbaycan Ordusunun Dağlıq Qarabağda yazdığı şanlı tarix də İlham Əliyevin inkişaf siyasətinin təsdiqidir. Cənab Prezidentin uğurlu siyasəti artıq elə bir dövrü yetişdirdi ki, indi Azərbaycan öz hərbi imkanları ilə torpaqlarımızı işğaldan azad edə bilər. Məlumdur ki, Azərbaycan indiyə kimi torpaqlarının azad edilməsi məsələsində ikili standartlarla üzləşib. ATƏT-in Minsk qrupunu vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqlar 28 ildə məhz ikili standartlar səbəbindən nəticəsiz qalıb. Bu illər ərzində heç kim işğalçını öz adı ilə çağırmaıyıb, Ermənistanı təzyiq etmək istəməyib. Və bu illər ərzində çalışıblar ki, Azərbaycan xalqı işğalla barışsın.

Xalqımız 70 il müstəqillik arzusunun qəlbində yaşatdığı kimi, torpaqlarının işğal altında olması ilə də heç vaxt barışmadı. Sentyabrın 27-dən başlayan ikinci Qarabağ müharibəsində hər birimizin gördüyümüz və fərəhləndiyimiz ən böyük mənzərə övladlarımızın dərin vətənpərvərlik hissələrinə mənsub olmalarıdır. 30 ildə Azərbaycanda yeni bir nəsil formalaşmış. Bu gün cəbhədə döyüşən igidlərimizin böyük əksəriyyəti 1990-cı illərin əvvəllərində baş verən hadisələrin şahidləri deyillər. Amma onlar sanki o dövrü yaşamış insanlar kimi düşmənlə döyüşürlər, torpaqlarımızı azad edirlər.

Bəli, Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət siyasətinin ən böyük uğurlarından biri də bütün cəmiyyətimizin vətənpərvər ruhdadır. Bu işdə indiyədək görülən bir sıra işlərin, xüsusən dövlətçilik tariximizin öyrənilməsi, milli rəmzlərimizə yüksək ehtiramla yanaşılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Məhz İlham Əliyevin sərəncamı ilə ölkəmizdə hər il noyabr ayının 9-u Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilir. Məhz İlham Əliyevin sərəncamı ilə Bakı şəhərində Dövlət Bayrağı Meydanı salınıb. Meydana Dövlət Bayrağı Muzeyi də yaradılıb. Bütün bunlar xalqımızın vətənpərvərlik hissələrinin daha da yüksəlməsinə xidmət edən mühüm amillərdir.

Hələ 2016-cı ildə Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad edilən Lələtəpə yüksəkliyində sancılan bayrağımız tezliklə bütün işğal altında olan torpaqlarımızdan zəfər sədalərinin gələcəyinin müjdəsini verdi. Budur, artıq bayrağımız yağı tapdağından azad etdiyimiz yurd yerlərimizdə dalğalanır. Azərbaycan xalqının milli mənliliyini bütün dünyaya nümayiş etdirən İlham Əliyev bu gün tarixi ədaləti sərkərdə qətiyyəti ilə bərpa edir.

Bu gün Ali Baş Komandanımız tarixin gerçəkliyindən, milyonların arzusundan yörgülərək azadlıq rəmzinə dönməyən üçrəngli müqəddəs bayrağımızı layiq olduğu ən ali məqama yüksəldir. Azərbaycanı heç bir güvvə yolundan döndərə bilməz. İndiyə qədər bəzi cəhdlər olsa da, Prezident İlham Əliyev onların hamısını qətiyyətlə dəf etdi, Azərbaycanın haqq yolunda olduğunu bütün dünyaya sübuta yetirdi. Qısa müddətdə düşməni darmadağın edən ordumuzun torpaqlarımızı işğaldan tam azad etməsi bizim müqəddəs məqsədimizdir.

Bayrağımızın Şuşada dalğalanmasına az qaldı

**Müştəq MƏMMƏDLİ,**  
*Milli Məclisin deputatı:*

- Hər bir ölkənin tarixi, xalqın dövlətçilik ənənələrini onun rəmzlərində və atributlarında öz əksini tapır. Bu sırada xüsusi yer tutan bayraq qədim zamanlardan bugünümdək özünü təsdiq simvolu sayılır. Bayraq tarixən aparılan mübarizələrin, milli-mənəvi inkişaf yollarının, eyni zamanda mənsub olduğu xalqın təkəkkür və düşüncə tərzinin göstəricisidir.

Xalqın mübarizəsini və milli-mənəvi kimliyini göstərən belə bayraqlardan biri bu gün beynəlxalq təşkilatlarda, ən mötəbər tədbirlərdə və idman yarışlarında vü-

qarla dalğalanır, bəşəriyyətə suveren bir dövlətin ən gözəl təqdimatını verir. Bu, azadlığımız, istiqlalımız uğrunda apardığımız mübarizələri, mənəvi dünyamızı, milli mənsubiyyətimizi özündə birləşdirən üçrəngli, ay-ulduzu bayrağımızdır. İlk dəfə 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin təsis etdiyi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1990-cı ilin noyabrında Naxçıvan Muxtar Respublikasının dövlət bayrağı kimi ucaltdığı müqəddəs bayrağımız xalqımızın azadlıq məfkurəsinin, milli-mənəvi dəyərlərə və ümumbəşəri ideallara sadiqliyinin ən böyük tərənnümçüsüdür.

Azərbaycan Dövlət bayrağı Xalq Cümhuriyyəti Hökumətinin iclasında qəbul edilib. 1920-ci ildə qurulan sovet hakimiyyəti xalqımızın kimliyini, tariximizi unutturmaq yolu tutduğu üçün ay-hilallı bayrağımızdan imtina etmişdi. Lakin xalqımızın müstəqillik arzusu heç vaxt tükənmədi, milli dəyərlərə sadiqliyimiz heç vaxt bizləri tərk etmədi. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsətəti ilə 1991-ci ilin fevralında Azərbaycan Ali Soveti "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu"nu qəbul etdi. Bununla da üçrəngli bayrağımız Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı kimi təsdiq olundu və bu müqəddəs istiqlal rəmzimiz bütün Azərbaycanda dalğalanmağa başladı.

Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin fəaliyyətində diqqət çəkən əsas məqamlardan biri dövlətçilik tariximizə və dəyərlərimizə xüsusi ehtiramla yanaşı, onların təbliği məqsədi ilə mühüm qərarlar qəbul etməsidir. Belə ki, məhz cənab İlham Əliyev 2009-cu il noyabrın 17-də "Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı gününün təsis edilməsi haqqında" sərəncam imzalayıb. Sərəncamla Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən bayrağımızın təsdiq edildiyi tarix - noyabr ayının 9-u respublikamızda Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd edilir.

Eyni zamanda Bakının ən gözəl yerlərindən birində Dövlət Bayrağı Meydanının yaradılması da dövlət başçısının milli rəmzlərimizə olan yüksək ehtiramının göstəricisidir. Bütün bunlar ölkəmizdə milli həmrəyliyin daha da möhkəmlənməsinə, azərbaycançılıq məfkurəsinə və dövlət rəmzlərinin təbliğinə xidmət edən olduqca mühüm addımlardır.

Bu günlərdə Azərbaycan tarixinin ən şərəfli səhifələrindən biri yazılır. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Azərbaycan Ordusu torpaqlarımızı Ermənistanın işğalından azad edir. Olduqca qısa müddətdə 27 ildir işğal altında qalan Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan azad edilib. Artıq əsgərlərimizin ayaq səsləri Şuşanın, Xankəndinin yaxınlığından gəlir. Hər gün işğaldan azad edilmiş yaşayış məskənlərimizin sınırlarına yeni adlar yazılır. İndi işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yenidən Azərbaycan bayrağı ucalır...

Ümumiyyətlə, Vətən müharibəsi həm də onu göstərdi ki, xalqımızın bayraq sevgisi olduqca böyükdür. Bu günlərdə ölkəmizin hər yeri üçrəngli bayrağımıza büründü. Küçlərimiz, evlərimiz, iş yerlərimiz, hətta avtomobillərimiz bayrağımızla bəzəndi.

Prezident İlham Əliyev öz fəaliyyəti ilə torpaqlarımızı işğaldan azad edilməsinin zamanını yetişdirdi. Dövlətimizin inkişafı, ordumuzun qüdrətlənməsi və Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə artan nüfuzu torpaqlarımızın güc yolu ilə azad edilməsində rol oynayan əsas vəsilələrdir. Bu gün İlham Əliyevin Ali Baş Komandanı olduğu Azərbaycan Ordusu cəbhədə uğurla irəliləyir. Eyni zamanda cənab Prezident Azərbaycanı olan xarici təzyiqlərin qarşısını məharətlə alır, ölkəmizə qarşı diplomatik cəbhənin yaranmasına imkan vermir.

Azərbaycan artıq Böyük Qələbənin astanasındadır. Cənab İlham Əliyevin dediyi kimi, bizim bayrağımız Xankəndidə, Şuşada dalğalanacaq və o günə lap az qalır. Hər bir azərbaycanlı böyük səbirsizliklə həmin tarixi anları gözləyir.

**Rəşad CƏFƏRLİ,**  
*"Azərbaycan"*